

Магістр 2 курсу
 фінансового факультету ХНЕУ

РОЗРАХУНОК ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДОСТАТНОСТІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПАТ БАНКУ "МЕРКУРІЙ"

Анотація. Доведено необхідність дослідження поняття "ресурсний потенціал" банківських установ; з'ясовано чинники, які впливають на стан ресурсного забезпечення банківської діяльності; розраховано показник достатності ресурсного потенціалу ПАТ Банку "Меркурій".

Аннотация. Доказана необходимость исследования понятия "ресурсный потенциал" банковских учреждений; выяснены факторы, влияющие на состояние ресурсного обеспечения банковской деятельности; рассчитан показатель достаточности ресурсного потенциала ПАО Банка "Меркурий".

Annotation. The need of investigating the term "resource potential" of banking institutions is proved; the factors that affect banking resource providing are revealed; the parameters of resource capacity adequacy of PJSC "Mercury Bank" are calculated.

Ключові слова: капітал банку, ресурси банку, ресурсний потенціал, достатність ресурсного потенціалу банку.

Ресурсний потенціал залежить від грошово-кредитної політики центрального банку, від структурних коливань у доходах юридичних і фізичних осіб, від можливості банку купувати і перекуповувати ресурси на грошовому ринку, достатності капіталу банку, а також від якості активів. За рахунок ресурсного потенціалу реалізуються можливості банку відносно масштабів діяльності, тобто одержання переважної частини прибутків, а також гарантійні можливості з приводу захисту клієнтів банку. Таким чином, завдання забезпечення функціональної достатності ресурсного потенціалу банку є досить актуальним. З огляду на це необхідно створити умови для подальшого розвитку банківської системи, щоб вона забезпечувала потреби економіки в ресурсах.

Теоретичним і практичним аспектам цієї проблеми, зокрема, формуванню ресурсного потенціалу, методам управління ресурсами банків присвячено праці таких зарубіжних авторів: Г. Асхауера [1], Д. Полфреман [2], Роуз Пітер С. [3]; серед російських учених – А. Лаврушина [4], Г. Панової [5]; серед українських учених – О. Васюренка [6], А. Вожжова [7], А. Герасимовича [8], О. Дзюблюка [9] та ін.

Метою дослідження є визначення показника функціональної достатності ресурсного потенціалу ПАТ Банку "Меркурій" за допомогою методу середньої геометричної та методу нормативних значень.

Для узагальнюючого комплексного оцінювання достатності ресурсного потенціалу банків доцільно використовувати метод середньої геометричної та нормативних значень обраних коефіцієнтів для розрахунку [10, с. 93–98]. Цей метод базується на визначенні коефіцієнтів за окремими показниками, коли за одиницю береться найвище значення цього індикатора [8, с. 115–116]. При цьому для врахування нормативних значень відібраних показників слід брати за основу для розрахунку нормовані значення обраних коефіцієнтів. Вибір зазначених коефіцієнтів проведено відповідно до їх репрезентативності та наявності нормативного значення, яке повинне виконуватися. Обмеженням є високий ступінь агрегування вихідних даних та можливість встановлення нормативного значення, що використовуються в цій методиці. Таким чином, для розрахунку показника достатності ресурсного потенціалу (D_{rp}) можна використовувати формулу (1):

$$D_{rp} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n \frac{K_i}{N_i}}, \tag{1}$$

де K_i – значення i -го коефіцієнта, взятого для розрахунку;

N_i – нормативне значення i -го коефіцієнта, взятого для розрахунку;

n – кількість коефіцієнтів, взятих для розрахунку.

Розрахунок показника достатності ресурсного потенціалу банків подано в таблиці.

Таблиця

Розрахунок показника достатності ресурсного потенціалу ПАТ Банку "Меркурій"

Назва показника	Величина показника K_i за роками				
	N_i	2007	2008	2009	201
1. Норматив адекватності регулятивного капіталу	0,1	0,11	0,11	0,12	0,17
2. Коефіцієнт ефективності використання власних коштів	0,5	0,1	0,008	0,01	0,003

© Котельнікова Н. В., 2013

3. Коефіцієнт захищеності власного	0,25	0,8	0,65	0,49	0,75
------------------------------------	------	-----	------	------	------

капіталу банку					
4. Норматив поточної ліквідності	0,4	0,2	0,33	0,3	0,41
5. Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та зобов'язань	0,25	0,1	0,1	0,13	0,16
6. Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та пасивів	0,1	0,09	0,09	0,12	0,14
7. Мультиплікатор капіталу	10	10,91	10,68	8,43	7,3
8. Коефіцієнт питомої ваги МБК отриманих у валюті балансу	0,2	0,1	0	0,13	0,04
9. Показник достатності ресурсного потенціалу банків	1	0,79	0,9	0,75	0,97

Проведені розрахунки свідчать про те, що достатність ресурсного потенціалу ПАТ Банк "Меркурій" була найвищою в 2010 році. У 2009 році спостерігається зменшення показника, що свідчить про зниження конкурентних переваг банків та потенційної можливості збільшувати активні операції. Зазначена ситуація викликана кризовими явищами, які спостерігалися в банківській системі у цей період. Також треба сказати, що недоліком цих розрахунків є те, що можна брати інше нормативне значення і-го коефіцієнта, взятого для розрахунку, яке запропонував інший автор, і отримати зовсім інші результати показника достатності ресурсного потенціалу банку.

Наук. керівн. Азізова К. М.

Література: 1. Асхауэр Г. Введение в банковское дело / Г. Асхауэр. – М. : ИПФ "Мир и культура", 2004. – 627 с. 2. Полфреман Д. Основы банковского дела : учебник / Д. Полфреман, Ф. Форд ; пер. с англ. А. Дорошенко. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 622 с. 3. Роуз Питер С. Банковский менеджмент: предоставление финансовых услуг / Питер С. Роуз ; пер. с англ. – М. : Дело, 2005. – 768 с. 4. Деньги, кредит, банки : учебник для вузов / О. И. Лаврушин, И. Е. Шакер, М. П. Березина, М. А. Абрамова. – М. : КНОРУС, 2006. – 560 с. 5. Панова Г. С. Анализ финансового состояния коммерческого банка / Г. С. Панова. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 272 с. 6. Васюренко О. В. Ресурси комерційного банку: теоретичний та прикладний аналіз : монографія / Л. В. Васюренко, І. М. Федосік. – Х. : ПП Яковлева, 2003. – 88 с. 7. Вожжов А. П. Процеси трансформації банківських ресурсів : монографія / А. П. Вожжов. – Севастополь : Вид. СевНТУ, 2008. – 339 с. 8. Аналіз банківської діяльності / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко ; за ред. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2006. – 600 с. 9. Дзюблук О. В. Банки і підприємства: кредитні аспекти взаємодії в умовах ринкової трансформації економіки : монографія / О. В. Дзюблук, О. Л. Малахова. – Тернопіль : Вектор, 2008. – 324 с. 10. Торяник Ж. И. Коэффициентный и интегральный анализ как методы оценивания уровня функциональной достаточности ресурсного потенциала банков / Ж. И. Торяник // Бизнес Информ. – 2008. – № 3. – С. 93–98.